

SAŽETAK PRESUDE

MELO TADEU PROTIV PORTUGALA OD 23. LISTOPADA 2014. GODINE ZAHTJEV BROJ 27785/10

Porezna tijela i upravni sudovi prilikom odlučivanja nisu uzeli u obzir oslobađajuću presudu donesenu u kaznenom postupku

❖ ČINJENICE

Podnositeljici zahtjeva je odlukom nadležnog poreznog tijela naložena isplata poreznog duga za trgovačko društvo „V“, budući da je podnositeljica navodno bila direktorica uprave. Podnositeljica je prigovorila kako nikada nije imala ulogu direktorice uprave predmetnog društva, već je bila obična zaposlenica te se stoga ne može smatrati odgovornom za porezno dugovanje društva.

Protiv predmetnog društva, podnositeljice i direktora uprave nadležno javno tužiteljstvo pokrenulo je istragu zbog sumnje da su počinili kazneno djelo utaje poreza. U presudi od dana 14. srpnja 2000. godine, nadležni kazneni sud ustanovio je kako predmetno društvo duguje određeni novčani iznos na ime neisplaćenog poreza, ali je u odnosu na podnositeljicu donio oslobađajuću presudu budući da se ista ne može smatrati odgovornom za obveze društva. U istoj presudi, kazneni sud je društvu „V“ izrekao zabranu obavljanja djelatnosti. Društvo „B“ preuzelo je sve zaposlenika društva „V“ Presuda je postala konačna dana 25. listopada 2000. godine.

Paralelno s kaznenim postupkom, državna riznica u Almadi pokrenula je ovršni postupak protiv direktora uprave i podnositeljice kao *de facto* odgovorne osobe. Podnositeljica je odbila primiti rješenje o ovrsi. Nadležna porezna tijela su protiv podnositeljice pokrenula i drugi ovršni postupak koji se odnosio na pljenidbu i prodaju dionica (koje su glasile na njezino ime) u trgovačkom društvu „B“.

Podnositeljica je protiv oba rješenja o ovrsi podnijela žalbe, pozivajući se na oslobađajuću presudu donesenu u kaznenom postupku. Obje žalbe su odbačene kao nedopuštene s obrazloženjem kako nisu podnesene u roku te kako ne sadržavaju ono što žalba sukladno zakonskim zahtjevima mora sadržavati.

Podnositeljica je protiv navedene odluke, sudu višeg stupnja podnijela odgovarajući pravni lijek, navodeći kako se prvostupanjski sud nije očitovao na njezinom navodu o oslobađajućoj presudi koja je donesena u kaznenom postupku. Međutim, taj pravni lijek je ostao bezuspješan.

Ovršni postupak protiv podnositeljice koji se odnosi na društvo „B“ je i dalje u tijeku. Pozivajući se na članke 6., 7. i 13. Konvencije, podnositeljica je Sudu prigovarala kako su je nadležna tijela u ovršnom postupku smatrala krivom za kazneno djelo utaje poreza za koje je u kaznenom postupku oslobođena. Istaknula je da je pokretanje ovršnog postupka u odnosu na društvo „B“, dovelo do miješanja u njezino pravo vlasništva zajamčeno člankom 1. Protokolom br. 1. Konvencije.

❖ OCJENA SUDA

U odnosu na članak 6. stavak 2. Konvencije

Sud je prvenstveno odbacio Vladin prigovor o nedopuštenosti zahtjeva u kojemu Vlada navodi kako članak 6. stavak 2. nije primjenjiv na konkretan predmet budući da su porezni postupak kojeg su vodili upravni sudovi radi naplate poreznog dugovanja i kazneni postupak radi kaznenog djela utaje poreza, dva odvojena postupka koja su potpuno neovisna jedan o drugome.

U konkretnom slučaju, oba se postupka odnose na pitanje poreznog poslovanja predmetnog društva „V“ te posebice na pitanje podnositeljčine kaznenopravne odgovornosti i odgovornosti za porezno dugovanje. Povrh toga, oba postupka su se odnosila i na novčane iznose koje duguje društvo „V“. Stoga je Sud zaključio kako je ovršni postupak radi prisilne naplate poreznog dugovanja povezan s kaznenim postupkom na način da potpada pod opseg članka 6. stavka 2. Konvencije.

Budući da zadatak Suda nije zamijeniti stajališta domaćih tijela sa svojima, istaknuo je kako nije nadležan ispitivati u kojoj mjeri su domaći sudovi pred kojima se vodi postupak radi naplate poreznog dugovanja, vezani presudom kaznenog suda.

Međutim, pitanje koje se nameće u konkretnom predmetu je jesu li upravni sudovi s obzirom na način na koji su postupali te s obzirom na temelj odluke i izričaj kojeg su primijenili u obrazloženju, doveli u pitanje podnositeljčinu presumpciju nevinosti.

Sud je primijetio kako je postupak radi naplate poreznog dugovanja nastavljen usprkos oslobađajućoj presudi u kaznenom postupku te kako su podnositeljčine dvije žalbe odbačene kao nedopuštene. Prema mišljenju Suda, oslobađajuća presuda donesena u kaznenom postupku mora se uzeti u obzir u bilo kojem daljnjem postupku, bilo kaznenom ili nekom drugom.

U konkretnom predmetu, domaći upravni sudovi odbili su ispitati predmet u meritumu, uz obrazloženje kako nisu ispunjene pretpostavke dopuštenosti žalbe. Sud je istaknuo kako domaći upravni sudovi pri tom nisu uzeli u obzir oslobađajuću presudu donesenu u kaznenom postupku te su zauzeli stav kako usprkos navedenoj presudi i dalje postoji podnositeljčina odgovornost na porezno dugovanje društva.

Slijedom navedenog, Sud je ustanovio kako je došlo do povrede članka 6. stavka 2. Konvencije.

U odnosu na članak 1. Protokola br. 1. Konvencije

Sud je zauzeo stav kako dionice podnositeljice u društvu „B“ te pljenidba istih, predstavlja „vlasništvo“ u smislu članka 1. Protokola br. 1. Konvencije iako u trenutku pljenidbe dionice nisu više imala nikakvu novčanu vrijednost.

Sud je naglasio kako bilo koje miješanje u pravo na mirno uživanje vlasništva mora biti zakonito i ne smije biti proizvoljno. Isto tako, mora biti postignuta pravična ravnoteža između općeg interesa društva i potrebe zaštite temeljnih prava pojedinaca.

Ovršni postupak na dionicama podnositeljice u društvu „B“ reguliran je zakonom koji uređuje pitanja vezana za porez i naplatu poreznog dugovanja, a njegova svrha je bila namiriti

porezno dugovanje kojeg duguje društvo „V“, za koje je podnositeljica odgovorna kao direktorica uprave.

Budući da je u odnosu na podnositeljicu u kaznenom postupku u kojemu ju se teretilo za počinjenje kaznenog djela utaje poreza donesena oslobađajuća presuda te ustanovljeno kako se podnositeljica ne može smatrati direktoricom uprave u društvu „V“, podnositeljica je mogla očekivati obustavu ovršnog postupka u odnosu na društvo „B“ od trenutka kada joj je dostavljena ta kaznena presuda.

Time što nisu obustavile ovršni postupak protiv podnositeljice temeljem oslobađajuće kaznene presude, portugalske vlasti nisu postigle pravičnu ravnotežu između zaštite podnositeljčinog prava na mirno uživanje prava vlasništva i zaštite općeg interesa društva. Sud je stoga ustanovio kako je došlo do povrede članka. 1. Protokola br. 1.

❖ PRAVIČNA NAKNADA

4.300,00 EUR - na ime nematerijalne štete;

6.154,00 EUR - na ime troškova postupka

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.